

Ert datum:
2020-12-17

Datum:
2021-03-05

Er ref:
I2020/03269

Diarienummer:
UHM-2020-0280

Infrastrukturdepartementet
i.remissvar@regeringskansliet.se
kopia: i.esd.remissor@regeringskansliet.se

Auktorisationssystem för elektronisk identifiering och för digital post

Upphandlingsmyndigheten yttrar sig härmed över ovan nämnda promemoria.

Yttrandet lämnas utifrån myndighetens uppdrag att utveckla och stödja den upphandling som genomförs av upphandlande myndigheter och enheter. Upphandlingsmyndighetens uppdrag är att verka för rättssäkra, effektiva och hållbara upphandlingar till nytta för medborgarna och näringslivets utveckling samt att ge vägledning till kommuner och regioner i statsstödsfrågor. Yttrandet fokuserar därför uteslutande på de delar av betänkandet som rör offentlig upphandling och statsstöd.

4.3 Valfrihetssystem i fråga om tjänster för elektronisk identifiering utgör auktorisationssystem

Upphandlingsmyndigheten delar bedömningen att valfrihetssystem i fråga om tjänster för elektronisk identifiering är av sådan karaktär att de faller utanför såväl LUK-direktivet som LOU-direktivet. Avgörande är det förhållandet att valfrihetssystemen saknar selektivitet, jämför skäl 13 i LUK-direktivet och skäl 4 i LOU-direktivet.

5.1 Lagen om valfrihetssystem i fråga om tjänster för elektronisk identifiering ersätts av en ny lag

Upphandlingsmyndigheten har ingen erinran mot förslaget att en ny lag om auktorisationssystem i fråga om tjänster för elektronisk identifiering och för digital post ska ersätta lagen om valfrihetssystem i fråga om tjänster för elektronisk identifiering.

Upphandlingsmyndigheten har inte heller någon erinran mot att begreppet auktorisationssystem väljs. De förändringar av övriga begrepp som föreslås synes lämpliga.

Ert datum:
2020-12-17

Datum:
2021-03-05

Er ref:
I2020/03269

Diarienummer:
UHM-2020-0280

Upphandlingsmyndigheten noterar att den reglering som nu föreslås kommer att skilja sig från lagen om valfrihetssystem och lagen om valfrihet hos Arbetsförmedlingen i flera avseenden. Myndigheten anser att enhetlighet är eftersträvansvärd och förespråkar att lagarna ses över i ett sammanhang eller på annat sätt utformas enhetligt.

6 En myndighet ska tillhandahålla auktorisationssystem

Upphandlingsmyndigheten har ingen erinran mot förslaget att den myndighet som ska tillhandahålla auktorisationssystemet ska kallas tillhandahållande myndighet.

Det föreslås att den nuvarande ombudsmodellen ska ersättas med att den tillhandahållande myndigheten tecknar avtal i eget namn och offentliga aktörer använder tjänsterna i sin verksamhet efter att ha tecknat avtal med den tillhandahållande myndigheten. Det anges härvid att de offentliga aktörernas relation till den tillhandahållande myndigheten och leverantörerna utgör en del av auktorisationssystemet. Enligt promemorian aktualiseras därmed inte någon upphandlingsplikt. Upphandlingsmyndigheten känner inte till att ett sådant upplägg har prövats rättsligt och saknar en redogörelse för den bedömning som görs i promemorian.

I Falk Pharma, C-410/14, och Tirkkonen, C-9/17, fann EU-domstolen att de kontrakt som var aktuella inte reglerades av upphandlingsdirektiven. I de aktuella fallen tecknade de upphandlande myndigheterna kontrakt med samtliga leverantörer som uppfyllde ställda krav. Domstolen angav att syftet med upphandlingsreglerna var att undanröja risken för att nationella anbudsgivare ges företräde när upphandlande myndigheter tilldelar kontrakt. När något urval av anbudsgivare inte görs var det enligt domstolen därmed inte nödvändigt att den upphandlande myndighetens agerande reglerades i upphandlingsdirektiven. Detta kommer också till uttryck i skälen till LOU-direktivet och LUK-direktiven.

Genom de auktorisationssystem som föreslås i promemorian kan sägas att motiven för att undanta systemen från upphandlingsreglerna visserligen föreligger. Auktorisationssystemen är öppna för alla leverantörer som uppfyller ställda krav och något urval görs inte. Det gäller dock indirekt då det föreslås att de enskilda upphandlande myndigheterna ska teckna avtal med DIGG för att få tillgång till tjänsterna. Fråga uppkommer alltså om de avtal som träffas mellan DIGG och de upphandlande myndigheterna utgör offentliga kontrakt som enligt huvudregeln ska upphandlas, eller om de är undantagna upphandlingsreglerna då de utgör en del av auktorisationssystemet. Upphandlingsmyndigheten anser att frågan behöver utredas närmare. I sammanhanget vill myndigheten även poängtera att det även kan finnas andra skäl för undantag från upphandlingsplikten, såsom vid köp inom staten eller vid sådana administrativa förhållanden som bygger på lagstiftning.

Er datum:
2020-12-17

Datum:
2021-03-05

Er ref:
I2020/03269

Diarienummer:
UHM-2020-0280

16 Krav på användning av tjänster för elektronisk identifiering inom auktorisationssystem

För att få genomslagskraft av lämnade förslag, ta tillvara digitaliseringens möjligheter att effektivisera den offentliga sektorn samt för att förenkla för enskilda anser Upphandlingsmyndigheten att kravet på att använda tjänsterna inom auktorisationssystem för elektronisk identifiering även bör gälla kommuner och regioner. Motsvarande krav bör enligt Upphandlingsmyndigheten, av samma skäl, även gälla användning av auktorisationssystem för digital post.

Generaldirektör Inger Ek har beslutat i detta ärende. Jurist Sofia Mårtensson har varit föredragande. I den slutliga handläggningen har också chefsjurist Anders Asplund deltagit.

Inger Ek

Sofia Mårtensson